2026/2468

2026.11.6.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/2468 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2026. november 5.)

az (EU) 2024/2881 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazása céljából a közutak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek a légszennyezettséghez való hozzájárulása meghatározására szolgáló módszertan technikai részleteinek, valamint a tagállamok által az erre vonatkozóan szolgáltatandó információknak a megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló, 2024. október 23-i (EU) 2024/2881 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 17. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2024/2881 irányelv levegőminőségi előírásokat állapít meg, valamint előírja a levegőminőség ellenőrzését és az ezzel kapcsolatos jelentéstételt az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása érdekében.

(2) Az (EU) 2024/2881 irányelv lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a levegőminőségi terv kidolgozására vonatkozó kötelezettség alól kizárják azokat a zónákat, ahol a szálló por (PM_{10}) jelenlétére vonatkozó határértékek túllépése az utak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek tulajdonítható, feltéve, hogy észszerű intézkedéseket hoztak az ilyen PM_{10}-koncentrációk csökkentésére.

(3) Az (EU) 2024/2881 irányelv lehetővé teszi, hogy a levegőminőségi határértékeknek való megfelelés értékelésekor a PM_{10}-koncentráció túllépéséből levonják az utak téli homokszórásának vagy téli sózásának tulajdonítható hozzájárulásokat. Fontos, hogy e hozzájárulások levonása ne térítse el a tagállamokat attól, hogy intézkedéseket hozzanak az egészségre gyakorolt hatások csökkentése érdekében.

(4) Az (EU) 2024/2881 irányelvvel összhangban a Bizottságnak meg kell határoznia az arra vonatkozó technikai részleteket, hogy hogyan állapítható meg, hogy valamely túllépés az utak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek tulajdonítható, valamint a benyújtandó dokumentáció és bizonyítékok részleteit. Különböző módszerek léteznek annak bizonyítására, hogy egy túllépés a téli homokszórást vagy téli sózást követő porfelkeveredésnek tulajdonítható, és e módszerek a jövőben várhatóan fejlődni fognak. Ezért helyénvaló technikai részleteket előírni a porfelkeveredésnek a légszennyezéshez való hozzájárulása azonosításához és számszerűsítéséhez, függetlenül az alkalmazott módszerektől és módszertanoktól, amennyiben azok megfelelnek bizonyos, a megbízhatóságukat biztosító elveknek. Az utak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek a légszennyezettséghez való hozzájárulása (EU) 2024/2881 irányelv szerinti meghatározásáról szóló technikai háttérdokumentum ([2]) tükrözi a tagállamok által alkalmazott jelenlegi bevált gyakorlatokat.

(5) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a környezeti levegő minőségével foglalkozó bizottság véleményével,

([1]) HL L, 2024/2881, 2024.11.20., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj.

([2]) Determination of contributions to air pollution attributable to winter sanding and salting of roads – Technical support document on the determination of contributions to air pollution attributable to the re-suspension of particulates following winter sanding or salting of roads under Directive (EU) 2024/2881 *(Az utak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek a légszennyezettséghez való hozzájárulása – Technikai háttérdokumentum az utak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek a légszennyezettséghez való hozzájárulásának az (EU) 2024/2881 irányelv szerinti meghatározásáról)*, 2026 november, ISBN 978-92-68-44150-3.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában:

1. „téli homokszórás”: a tapadás szabályozása érdekében ásványi anyag kijuttatása egy útfelületre;

2. „téli sózás”: a tapadás szabályozása érdekében só, sós víz vagy sóoldat kijuttatása egy útfelületre;

3. „felkeveredett por”: az útfelületen vagy a járdán felhalmozódott és a forgalom vagy a szél hatására újra a levegőbe jutó részecskék;

4. „durva szálló por”: a PM_{10} és a $PM_{2,5}$égköri koncentrációja közötti különbözet;

5. „durvapor-frakciós számítási módszer”: olyan módszer, amely a durva szálló por 50 %-át a téli homokszórásnak tulajdonítja.

6. „téli homokszórással vagy téli sózással érintett értékelési nap”: olyan naptári nap, amely során egy mintavételi ponton az (EU) 2024/2881 irányelv I. mellékletében meghatározott napi PM_{10}-határérték túllépését állapítják meg, és amely kapcsán egy tagállam bizonyítani kívánja, hogy a túllépés a közutak téli homokszórását vagy téli sózását követő porfelkeveredésnek tulajdonítható.

2. cikk

A téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulások meghatározásának elvei

Annak bizonyítása érdekében, hogy a PM_{10}-határérték túllépései a téli homokszórást vagy a téli sózást követő porfelkeveredésének tulajdoníthatók, a tagállamok a következő elveket követik:

a) meggyőzően bizonyítani kell, hogy a határérték túllépéseit okozó hozzájárulások egyértelműen a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdoníthatók;

b) kellő pontossággal és a határérték átlagszámítási időszakát figyelembe véve számszerűsíteni kell a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulásokat;

c) igazolni kell, hogy az a mintavételi pont, amelyre vonatkozóan az említett hozzájárulásokat meghatározták, reprezentatív a téli homokszórás vagy a téli sózás által érintett területre nézve;

d) bizonyítani kell, hogy észszerű intézkedéseket hoztak a felkeveredett por miatt kialakult PM_{10}-koncentrációk csökkentésére;

e) elegendő információt kell szolgáltatni a téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulások meghatározásához használt módszerről.

3. cikk

A téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulásokkal esetleg érintett napok meghatározása

(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdéssel összhangban azonosítják azokat a napokat, amelyeket érinthet a téli homokszórás vagy a téli sózás okozta hozzájárulás.

(2) A tagállamok a téli homokszórásnak tulajdonítható porfelkeveredési eseteket az alapján azonosítják, hogy a téli szezonba eső értékelési napot megelőzően legalább egyszer sor került homokszórásra, és értékelik az azt alátámasztó bizonyítékokat, hogy a homok helyben maradt és az értékelési napon újra felkavarodhatott.

(3) A tagállamok a téli sózásnak tulajdonítható porfelkeveredési eseteket az alapján azonosítják, hogy a téli szezonba eső értékelési napot megelőzően a területen legutóbb mikor került sor sószórásra, valamint értékelik a sózás és az értékelési nap közötti hőmérsékleti és csapadékviszonyokat, valamint az útfelület állapotát.

(4) A tagállamok a következőket veszik figyelembe a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható porfelkeveredési esetek meghatározásakor:

a) a mintavételi pont közelsége ahhoz a területhez, ahol a sózás vagy a homokszórás történt;

b) annak a lehetősége, hogy a PM_{10}-koncentrációhoz távolabbi források is hozzájárulhattak;

c) az útfelület szárazsága az értékelés napján, meteorológiai megfigyelésekkel vagy bármely más megfelelő módszerrel igazolva.

(5) A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy más források nem járultak hozzá számottevően a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható porfelkeveredési esetekhez, illetve nem járultak hozzá a PM_{10}-koncentrációk növekedéséhez.

4. cikk

A téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulások számszerűsítése

(1) A tagállamok a 2. cikk b) pontjában meghatározott elvnek és az e cikkben meghatározott követelményeknek megfelelő módszer alkalmazásával számszerűsítik a téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulásokat.

(2) Amennyiben a téli homokszórásból származó hozzájárulások számszerűsítésére szolgáló más módszerek alkalmazásához szükséges adatok és információk nem állnak rendelkezésre, a tagállamok alkalmazhatják a durvapor-frakciós számítási módszert. Amennyiben a tagállamok önmagában vagy más módszerekkel együtt a durvapor-frakciós számítási módszert alkalmazzák, biztosítják a következőket:

a) a téli homokszórással nem érintett mintavételi pontokon mértnél magasabb arányban fordul elő durva szálló por, és a $PM_{2,5}/PM_{10}$ aránya 0,5 vagy kisebb;

b) a PM_{10} és a $PM_{2,5\ m}$intavétele és mérése azonos mintavételi ponton és azonos vagy egyenértékű módszerrel történik, vagy ha azonos mintavételi ponton a $PM_{2,5}$-re vonatkozó mérések nem állnak rendelkezésre, a $PM_{2,5}$ koncentrációját a $PM_{2,5}/PM_{10}$ egy hasonló mintavételi ponton mért arányának használatával becsülik meg;

c) az értékelési területen vagy nem használnak szöges gumiabroncsokat, vagy legfeljebb 1 %-os arányban használnak ilyeneket;

(3) Amennyiben a tagállamok a téli sózásból származó hozzájárulások számszerűsítésére önmagában vagy más módszerekkel együtt kémiai elemzési módszert alkalmaznak, biztosítják a következőket:

a) a rendelkezésükre állnak a felhasznált só kémiai összetételére vonatkozó információk;

b) a téli sózással érintett mintavételi ponton vagy egy hasonló jellemzőkkel rendelkező mintavételi ponton minden érintett napon PM_{10}-mintákat vesznek, és azokat az alkalmazandó referencia-módszernek vagy bármely azzal egyenértékű módszernek megfelelően elemzik;

c) megfelelő számítási módszereket alkalmaznak a szóanyag koncentrációjának minden érintett napra való meghatározásához.

(4) A téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulásokat minden érintett mintavételi ponton minden értékelési napra vonatkozóan meg kell határozni $\mu g/m^3$-ben kifejezve.

A téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulások mérésekkel vagy modellezéssel történő számszerűsítéséhez használandó adatoknak meg kell felelniük az (EU) 2024/2881 irányelv V. mellékletében meghatározott, releváns adatminőségi célkitűzéseknek.

Amennyiben nem bizonyítható, hogy a kiigazított napi PM_{10}-koncentráció az alkalmazandó napi határérték alatt van, a túllépés e határozat alkalmazásában nem tekinthető a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdoníthatónak.

(5) A tagállamok akkor tulajdoníthatják az (EU) 2024/2881 irányelv I. mellékletében előírt, 1 napos átlagszámítási időszakra vonatkozó PM_{10}-határérték (napi PM_{10}-határérték) túllépését a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak, ha a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulásokkal csökkentett napi PM_{10}-koncentrációk (a kiigazított napi PM_{10}-koncentrációk) az érintett napokon nem haladják meg az előírt napi PM_{10}-határértéket.

(6) A tagállamok akkor tulajdoníthatják az (EU) 2024/2881 irányelv I. mellékletében előírt, a naptári éves átlagszámítási időszakra vonatkozó PM_{10}-határérték (éves PM_{10}-határérték) túllépését a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak, ha a kiigazított éves PM_{10}-koncentráció az érintett naptári évben nem haladja meg az előírt éves PM_{10}-határértéket.

A kiigazított éves PM_{10}-koncentrációk számításához a tagállamok a kiigazított napi PM_{10}-koncentrációkat veszik figyelembe, és a túllépési statisztikákban nem hagyhatják figyelmen kívül a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható napi PM_{10}-értékeket.

(7) A téli homokszórás vagy a téli sózás hozzájárulásának levonását minden mintavételi pont kapcsán külön-külön kell alkalmazni, és a kiszámított PM_{10}-koncentrációkat reprezentatívnak kell tekinteni az adott mintavételi pont térbeli reprezentativitási területére nézve.

Amennyiben az eredményeket indokolt a mintavételi pont térbeli reprezentativitási területétől eltérő léptékben alkalmazni, meg lehet határozni a szóban forgó mintavételi pont körüli reprezentatív területet, figyelembe véve a forrás sajátos jellemzőit és a téli homokszórás vagy a téli sózás eltérő terjedési mintáit.

5. cikk

A PM_{10}-koncentrációk csökkentése érdekében meghozott észszerű intézkedések

A tagállamok bizonyítékokat nyújtanak be a Bizottsághoz azon észszerű intézkedésekről, amelyeket a téli homokszórást vagy a téli sózást követően felkeveredett pornak tulajdonítható PM_{10}-koncentrációk csökkentése érdekében hoztak; ilyen például az optimalizált homokszórási és sózási gyakorlatok alkalmazása, a hóeltávolítás, az útkarbantartás, a pormegkötés és az úttakarítás.

A tagállamok az első albekezdésben említett bizonyítékokat a mellékletnek megfelelő technikai jelentések formájában nyújtják be.

6. cikk

Dokumentáció

A tagállamok dokumentálják azt a módszert, amellyel bizonyítják, hogy valamely túllépés a téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó, felkeveredett pornak tulajdonítható. E célból a mellékletnek megfelelő technikai jelentéseket nyújtanak be a Bizottsághoz.

7. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2026. november 5-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

A technikai jelentésben megadandó információk

A. **Célkitűzés és hatály:**

1. a jelentési év;

2. a technikai jelentés célja az (EU) 2024/2881 irányelv 17. cikkének alkalmazására való hivatkozással.

B. **Illetékes hatóság és szerv:**

1. a tagállam;

2. az illetékes hatóság vagy a kijelölt szerv neve;

3. az illetékes hatóság vagy a kijelölt szerv szerepének és részvételének leírása.

C. **A téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható túllépési esetek leírása:**

1. azon zónák jegyzéke, ahol a jelentési évben a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulások miatt sor került az alkalmazandó levegőminőségi határértékek túllépésére;

2. a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulások által érintett mintavételi pontok;

3. a napi PM_{10}-határérték mért túllépéseinek száma;

4. az érintett zónákban a PM_{10}-forrásokra vonatkozó információk;

5. a napi PM_{10}-koncentrációk a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulások levonása előtt és után valamennyi értékelési pont és terület esetében;

6. a napi PM_{10}-határérték túllépéseinek becsült száma a téli homokszórásnak vagy a téli sóznak tulajdonítható hozzájárulások levonása után;

7. az éves PM_{10}-koncentrációk a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható hozzájárulások levonása előtt és után valamennyi értékelési pont és terület esetében (ha releváns).

D. **A téli homokszórást vagy a téli sózást követő porfelkeveredésből származó hozzájárulások meghatározására használt eljárás leírása:**

1. a téli homokszórásból vagy a téli sózásból származó hozzájárulások azonosítására és számszerűsítésére használt módszer leírása;

2. annak leírása, hogy a hozzájárulások meghatározásához használt módszert hogyan feleltették meg a 2. cikkben meghatározott elveknek;

3. az alkalmazott módszerek minőségének ellenőrzésére és minőségbiztosítására vonatkozó információk, valamint az alapul szolgáló módszertani jelentésekre való hivatkozások;

4. a számszerűsítéshez kapcsolódó bizonytalansági elemzések, amelyek egyértelműen tükrözik a hibahatárt, a megbízhatósági tartományokat vagy bármely más olyan releváns statisztikai intézkedés, amely bizonyítja a számszerűsítések pontosságát és megbízhatóságát.

E. **Arra vonatkozó bizonyítékok, hogy a túllépési esetek a téli homokszórást vagy téli sózást követő porfelkeveredésnek tudhatók be:**

1. a téli homokszórásnak vagy a téli sózásnak tulajdonítható porfelkeveredési esetek időpontjai, valamint az esetek azonosítására vonatkozó bizonyítékok;

2. annak megállapítása, hogy a szóban forgó túllépést megelőzően történt-e téli homokszórás vagy téli sózás;

3. az útfelület szárazságának igazolása a szóban forgó túllépés napján;

4. tájékoztatás a PM_{10} egyéb olyan forrásairól, amelyek hozzájárultak a PM_{10}-koncentráció megemelkedéséhez, ideértve a természetes forrásokat is.

F. **Arra vonatkozó bizonyítékok, hogy észszerű intézkedéseket hoztak a PM_{10}-koncentráció csökkentése érdekében:**

1. a téli homokszórás vagy a téli sózás során és után alkalmazott, a PM_{10}-koncentrációt csökkentő gyakorlatok felsorolása és rövid ismertetése;